Østlandssamarbeidet

Møteinnkalling politisk ad hoc-gruppe Samferdsel

Tid: Tirsdag 24. februar 2026 kl. 08:00-09:00

Sted: Teams

Innhold

Sak 01/26 Godkjenning av protokoll fra møte 20. november 3
Sekretariatets innstilling 3
Saksredegjørelse 3
Vedlegg 3
Sak 02/26 Korte orienteringer fra fylkeskommunene 4
Sekretariatets innstilling 4
Saksredegjørelse 4
Vedlegg 4
Sak 03/26 Orienteringer fra administrasjonen 5
Sekretariatets innstilling 5
Saksredegjørelse 5
Vedlegg 5
Sak 04/26 Høringsinnspill til transportetatene - oppdrag #2 6
Sekretariatets innstilling 6
Saksredegjørelse 6
Vedlegg 9
Sak 05/26 Politisk samarbeid på samferdselsområdet i 2026 10
Sekretariatets innstilling 10
Saksredegjørelse 10
Vedlegg 13

Sak 01/26 Godkjenning av protokoll fra møte 20. november

Sekretariatets innstilling

Protokoll fra møte i politisk ad hoc-gruppe 20. november godkjennes.

Saksredegjørelse

Utkast til protokoll fra møte ble sendt ut 22. november og med frist for kommentarer 27. november. Protokollforslaget er vedlagt møteinnkallingen som separat vedlegg.

Vedlegg

Separat vedlegg: Protokoll fra møte 22. november.

Sak 02/26 Korte orienteringer fra fylkeskommunene

Sekretariatets innstilling

Informasjonen tas til orientering.

Saksredegjørelse

Det legges opp til at medlemmene i politisk ad hoc-gruppe bruker inntil 3 minutter til korte oppdateringer fra samferdselssektoren i egen fylkeskommune. Informasjon som kan ha interesse for de andre fylkeskommunene prioriteres.

Vedlegg

Ingen vedlegg

Sak 03/26 Orienteringer fra administrasjonen

Sekretariatets innstilling

Informasjonen tas til orientering.

Saksredegjørelse

Det gis i møtet korte orienteringer fra administrasjonen om følgende saker/temaer:

- KS sitt NTP-arbeid og fylkeskommunenes deltagelse i koordineringsgrupper og arbeidsgrupper v/Thomas Tvedt
- Status i arbeidet med utrulling av nasjonalt månedskort og rapport fra JD om sømløs mobilitet v/ Thomas Tvedt
- Transportkonferanse i Oslo 18. mai i regi av Scandria Alliance og Østlandssamarbevidet v/ sekretiaratet

Vedlegg

Ingen vedlegg

Sak 04/26 Høringsinnspill til transportetatene - oppdrag #2

Sekretariatets innstilling

1. Politisk ad hoc-gruppe slutter seg til at fylkeskommunene gjennom Østlandssamarbeidet gir et felles høringsinnspill ifm. oppdrag #2.
2. Følgende justeringer/presiseringer innarbeides i det skriftlige høringsinnspillet:
    a. ….
    b. ….
    c. ….
3. Endelig høringsinnspill skal godkjennes av politisk ad hoc-gruppe før oversendelse til transportetatene.

Saksredegjørelse

Bakgrunn

Transportetatene har invitert fylkeskommunene til å gi innspill til utredningsoppdrag #2, jf. vedlagt brev datert 21. januar 2026. Fylkeskommune har frist til 10. mars med å gi skriftlige innspill til transportetatene.

Etatene ber om skriftlige innspill på tilstand, utfordringer og forventet utvikling for fremkommelighet og mobilitetsbehov i fravær av nye/forsterkede tiltak i dag og frem mot 2060:

- Tilstanden og de største utfordringene vi står overfor i transportsystemet i dag (inkludert status for nullvekstmålet i byområdene), og forventet utvikling frem mot 2060 i fravær av nye/forsterkede tiltak. Dette kan eksempelvis være knyttet til

tilstanden på infrastrukturen, kapasiteten i transportsystemet og tilgang på areal. Spesifiser om det er lagt særlig vekt på andre forhold.

- Områder/strekninger hvor mobiliteten/fremkommeligheten og/eller trafikksikkerheten anses å ikke være god nok i dag, basert på en samlet vurdering av reisetid, infrastrukturens pålitelighet og transportkapasitet i forhold til mobilitetsbehovet. Overordnet vurdering av utviklingen frem mot 2060.
- Om og hvordan endringer i ny teknologi og næringsstruktur vesentlig vil kunne påvirke transportetterspørselen frem mot 2060.

Fylkeskommunene deltok også på digital workshop med transportetatene 12. februar. I forkant av møtet ble det i dialog med SVV avtalt at Østlandssamarbeidet kunne gi en felles innledende orientering. I samarbeid med fylkeskommunenes representanter i faggruppen ble det utformet en presentasjon og et felles budskap til møtet. For å være ryddig og transparent ble dokumentet også sendt til Oslo kommune i forkant av møtet. Felles budskap ble lagt fram av leder av adm. samferdselsgruppe og sekretariatsleder. Manus/dokument er vedlagt saken.

Møte i adm. samferdselsgruppe 17. februar og faggruppen 19. februar

Adm. samferdselsgruppe drøftet denne saken også på møte 17. februar og det var enighet om at innspillene fra Østlandssamarbeidet på workshop 12. februar fungerte bra som en overbygning for innspillene fra fylkeskommunene. Innspillene fra hhv. KS, ØS og fylkeskommunene er komplementære og bør gi transportetatene et godt grunnlag for sitt videre arbeid.

Det var også enighet om at man ifm. den skriftlige innspillsrunden sender et felles innspill fra Østlandssamarbeidet med utgangspunkt i det som ble presentert på møtet 12. februar. I

det endelige skriftlige innspillet fra Østlandssamarbeidet kan det evt. være aktuelt å innarbeide mer dokumentasjon/fakta/tall for å underbygge budskapet.

Det er ikke naturlig å ha noen felles mal for fylkeskommunenes individuelle skriftlige innspill. Fylkeskommunene er ulike og kan ha ulike vurderinger på hvordan man ønsker å utforme sine innspill tilt transportetatene.

På møtet i faggruppen 19. februar ble det også pekt på at man i det skriftlige innspillet til transportetatene bør:

- forsterke omtalen av jernbanens betydning for Østlandet når det gjelder passasjerer, gods og militær mobilitet.
- tydeliggjøre at man fra transportetatene må se på helheten i transportsystemet. (For fylkesveiene handler ikke dette om enkeltstrekninger, men om at fylkesveinettet kan bryte sammen om man ikke får på plass forutsigbare finansieringsløsninger. Tilsvarende forutsigbarhet også avgjørende for kollektivsektoren).
- få fram at NTP ikke bare skal være en plan for statlig infrastruktur, men en helhetlig plan på tvers av forvaltningsnivåene.
- ha med en formulering knyttet systemsvikt og målstyring, slik at transportplanlegging ikke bare tar utgangspunkt i framskrivning/prognoser.

Disse endringene/innspillene følger opp innholdet i brev (separat vedlegg) som ble sendt fra Østlandssamarbeidet til samferdselsdepartementet 28. november 2025.

Innspill fra politisk ad hoc-gruppe.

Det skal nå ferdigstilles et felles innspill fra Østlandssamarbeidet innen høringsfristen 10. mars. Det vurderes som nødvendig at dette er forankret politisk gjennom behandling av politisk ad hoc-gruppe.

Utkast til høringsinnspill ettersendes og drøftes av politisk ad hoc-gruppe på møtet. Det legges til grunn at endelig høringsinnspill skal godkjennes av politisk ad hoc-gruppe før dette oversendes transportetatene

Vedlegg

Separat vedlegg #1: Transportetatenes invitasjon vedr. utredningsoppdrag datert 21. januar

Separat vedlegg #2: Innspill fra Østlandssamarbeidet på dialogmøte 12. februar

Separat vedlegg #3: Felles skriftlig høringsinnspill (ettersendes)

Sak 05/26 Politisk samarbeid på samferdselsområdet i 2026

Sekretariatets innstilling

Saken legges

Saksredegjørelse

Bakgrunn

Samferdsel er prioritert i handlingsplanen for 2026 og man har pekt på følgende to innsatsområder:

#1. Oppfølging av gjeldende Nasjonal transportplan 2025-2036

Østlandssamarbeidet skal bidra til at felles prioriterte østlandsprosjekter i gjeldende NTP 2025-2036 sikres finansiering i statsbudsjettet for 2027.

Østlandssamarbeidet har de siste årene hatt fokus på InterCity-utbyggingen og etterslepet på vedlikehold av fylkesveiene er løftet fram i fellesskap. I løpet av 2025 har krisen i kollektivsektoren tiltatt i styrke. For å sikre finansiering til (a) planlegging og bygging av jernbane/InterCity, (b) fylkesveiene i landsdelen og (c) kollektivsektoren på Østlandet skal Østlandssamarbeidet i 2026 videreføre det interessepolitiske arbeidet overfor regjeringen og Stortinget.

Følgende hovedaktiviteter skal gjennomføres:

- Oppdatere og finslipe felles politiske budskap.
- Gi innspill til statsbudsjettet (2027) i en tidlig fase av prosessen.
- Aktiviteter og dialog med nasjonale samferdselspolitikere i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet høsten 2026.

#2. Ny Østlandspakke for samferdsel og mobilitet

En revidert Østlandspakke skal ferdigstilles i 2026 slik at fylkeskommunene har et godt faglig grunnlag for videreføring av det politiske samarbeidet på samferdselsområdet og for felles prioriteringer inn mot neste NTP 2029-2040.

Den nye Østlandspakken skal gi et oppdatert kunnskapsgrunnlag for samferdselssektoren på Østlandet. I arbeidet skal vurderinger knyttet til sikkerhet og beredskap vektlegges. Det vil også være viktig å få vurdert hvordan energi-, klima- og miljøutfordringene vil påvirke fremtidens infrastruktur og mobilitet i landsdelen.

Følgende hovedaktiviteter skal gjennomføres:

- Ferdigstille datainnsamling og kunnskapsgrunnlag fram mot oktober 2026, fordelt på seks arbeidspakker:
    - Strategiske rammer
    - Jernbane og InterCity
    - Kollektivtransport og helhetlige mobilitetsløsninger på Østlandet
    - Byområder
    - Fylkesveger, broprogram og vedlikeholdsetterslep
    - Grensekryssende grønne transportkorridorer (gods og personer)
- Utforme felles posisjonsdokumenter innen utgangen av 2026.
- Begynne det interessepolitiske arbeidet med innspill til ny NTP.

Innspill til videre arbeid på to innsatsområdene

Det er ønskelig med innspill fra politisk ad hoc-gruppe for å gi retning for det videre arbeidet på det to innsatsområdene.

Når det gjelder **innsatsområde #2,** så handler dette om ny Østlandspakke og arbeidet med et nytt felles kunnskapsgrunnlag. Det vises i denne forbindelse til statusrapportering ifm. Hamar-samlingen. De ulike arbeidspakkene er under arbeid, og det er lagt en framdriftsplan der leveransene fra arbeidspakkene skal være klare 1. juni.

Neste fase i arbeidet er å utarbeide et felles kunnskapsgrunnlag basert på det faglige grunnlaget fra de ulike arbeidspakkene. I dette arbeidet skal man spisse og prioritere hvilke tema som er viktig for landsdelen som helhet, jf. samferdselsdepartementets beslutning om at Østlandet skal være et felles analyseområde når ny NTP skal utformes. Basert på et slikt kunnskapsgrunnlag kan det utformes felles politikk og felles interessepolitiske posisjoner fra Østlandssamarbeidet.

Inntil noe annet evt. er politisk bestemt, legger sekretariatet til grunn at arbeidene knyttet til innsatsområde #2 videreføres ihht. tidligere planer og vedtatt handlingsplan for 2026.

Når det gjelder **innsatsområde #1** knyttet til eksisterende NTP og de årlige budsjettene så kan det være nyttig å få innspill fra ad hoc-gruppa om følgende tema:

- ⇒ Hvordan kan Østlandssamarbeidet og fylkeskommunene komme i inngrep med Samferdselsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet for å kunne påvirke 2027-budsjettet.
- ⇒ Er det tiltak og aktiviteter relatert til 2027-budsjettet som kan ha effekt og som bør prioriteres, eksempelvis møter, arrangement, kronikker etc. (det jobbes fortsatt med å få til et frokostmøte på Stortinget)

Til slutt:

Politisk ad hoc-gruppe bør på et tidspunkt kanskje også drøfte hvordan det politiske samarbeidet mellom fylkeskommunene på samferdselsområdet skal rigges fra 1. januar 2027. Kanskje bør man ha et eget fysisk møte for å drøfte dette?

Vedlegg

Ingen vedlegg